

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอ.....โคกโพธิ์..... จังหวัด.....ปัตตานี.....
ข้อมูล ณ วันที่.....๑๐.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๘.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุลนายสุลัยมาน จันทรเทพ.....

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้๕๐ บ้านบางแง หมู่ที่ ๑ ตำบลปากล่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

รหัสไปรษณีย์ ๙๔๑๘๐

โทรศัพท์ ๐๘๑-๖๙๐-๐๓๓๖ Facebook Sulaiman Chantap

Lineสุลัยมาน จันทรเทพ.....

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๓ ปัจจุบันอายุ ๕๕ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษาปริญญาตรี

สถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.....

คณะ/สาขาวิชาการจัดการ.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๑๘๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๖.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....เกษตรผสมผสาน.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

สินค้าหลัก กล้าย มะพร้าว พืชผัก ไม้กินใบ ไม้ป่า

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๕.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑.ฐานเรียนรู้เรื่องการปลูกผัก

๒.ฐานเรียนรู้เรื่องประมง

๓.ฐานเรียนรู้เรื่องปศุสัตว์

๔.ฐานเรียนรู้เรื่องการปลูกหน่อด่าง

๕.ฐานเรียนรู้เรื่องการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ ปุ๋ยหมักชีวภาพ

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๔.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๔..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑.การลดต้นทุน
- ๒.การเพิ่มผลผลิต
- ๓.การจัดการด้านการตลาด
- ๔.การแปรรูปผลผลิต

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑.เศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.เกษตรทฤษฎีใหม่
- ๓.เกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑.การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
- ๒.การทำบัญชีครัวเรือน

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมานำจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรที่โดดเด่นของ ศพก.คือ เศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง

- ๑.เพื่อการพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคมให้มีความสุขอย่างยั่งยืน โดยยึดหลักทางสายกลาง มีความสมดุล ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น
- ๒.เพื่อใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดความเสี่ยงในการปลูกพืชเชิงเดี่ยว
- ๓.ลดปัญหาแรงงานอพยพสู่ชุมชนเมือง

เนื้อหาหลักสูตรการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง คือการนำหลักคำสอนของในหลวง ร.๙ มา บรรยาย ควบคู่การปฏิบัติจริงให้เกิดผล และเป็นต้นแบบให้กับผู้มาศึกษาเรียนรู้ได้ ซึ่งใช้หลักการและ

แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การบริหารจัดการทรัพยากร การประกอบอาชีพ และการพัฒนาที่ยั่งยืน

องค์ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ เป็นอีก ๑ หลักสูตรในการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
การทำปุ๋ยหมักอินทรีย์

วัสดุ

๑.เศษวัสดุต่างๆ เช่น ผักตบชวา ฟางข้าว ใบไม้แห้ง หญ้าแห้ง รวมกัน ๓ ส่วน

๒.มูลสัตว์แห้ง ๑ ส่วน

๓.สารเร่ง พด.๑ ๑ ช่อ

วิธีทำ

๑.นำเศษพืชแห้งทำเป็นกองขนาด ๑x๒ ม. สูง ๒๐ ซม. เป็นชั้นที่ ๑

๒.นำมูลสัตว์แห้งมาวางทับบนให้สูงประมาณ ๗ ซม. เป็นชั้นที่ ๒

๓.ผสม พด.๑ กับน้ำ ๒๐ ลิตร คนละลายให้เข้ากัน ๑๐ นาที แล้วนำมารดบนกองปุ๋ยให้ทั่วกอง รดน้ำตามให้เปียกชุ่มทั้งกอง

๔.ทำชั้นที่ ๒ เหมือนกับชั้นที่ ๑ จนครบ ๔ ชั้น ความสูงไม่เกิน ๑๕๐ เซนติเมตร

๕.หมั่นตรวจความชื้นให้เหมาะสม ครบ ๓ เดือน สามารถนำมาใช้ได้

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

มีส่วนร่วมโดย

๑.เข้าร่วมประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

๒.นำเสนอความคิดเห็นการจัดทำแผนความต้องการของ ศพก. ศพก.เครือข่าย และชุมชนในพื้นที่

๓.นำเสนอปัญหา จุดแข็ง จุดด้อย ของ ศพก.หลัก ศพก.เครือข่าย และชุมชนในพื้นที่ และ

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

ตารางการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.)

ลำดับ	แผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.	วิธีการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.	หน่วยงานที่เข้าร่วม
๑.	แก้ไขราคาผลผลิตสินค้าเกษตรตกต่ำ	- ขอมตรฐานการผลิตสินค้าปลอดภัย GAP - รวมกลุ่มกันจำหน่ายผลผลิต - จำหน่ายออนไลน์ (เพิ่มช่องทางการตลาดลดพ่อค้าคนกลางเหมาสวน)	- สำนักงานเกษตรอำเภอ - สำนักงานเกษตรจังหวัด - ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร - พาณิชย์จังหวัด

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

- ใช้พื้นที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์
- แก้ปัญหาราคาสินค้าตกต่ำ
- เปื่อสังคมเมือง

โดยได้นำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริของในหลวง ร.๙ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนในแนวทางเกษตรผสมผสาน เน้นคุณภาพของงานและความง่ายไม่ยุ่งยากในการดำเนินงาน “ซึ่งได้เป็นผู้ดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นระยะเวลา ๑๕ ปี และสามารถเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ ๘ ปี” โดยมี

ความพอประมาณ

- ดำเนินงานตามความรู้ ความสามารถ ศักยภาพของตนเอง และครอบครัวเป็นหลัก เริ่มทำจากน้อยๆก่อน ถ้าได้ผลก็จะขยายผลกิจกรรมนั้นๆให้เพิ่มขึ้น

ความมีเหตุผล

- ทำกิจกรรมด้านการเกษตรให้สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ เนื่องจากจบการศึกษาจากวิทยาลัยเกษตรกรรมมาก่อน ประจวบเหมาะกับพื้นที่เหมาะสมกับการทำการเกษตร และมีความคิดที่จะพัฒนาการเกษตรของตนเองให้สามารถเลี้ยงครอบครัวได้

มีภูมิคุ้มกันที่ดี

- พยายามทำกิจกรรมด้านการเกษตรให้หลากหลาย เพื่อให้มีผลผลิตออกสู่ตลาดได้ตลอดทั้งปี มีรายได้ตลอด สามารถเก็บออมได้ กิจกรรมด้านเกษตรที่ทำอยู่สามารถทำแทนและใช้ร่วมกันได้ ส่งผลให้สามารถลดต้นทุนในการทำการเกษตรได้

มีความรอบรู้

- มีการศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ทั้งความรู้ด้านการเกษตร ด้านสังคม เศรษฐกิจ

การเมือง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อดำเนินกิจกรรมอยู่บนความไม่ประมาท ระมัดระวัง และมีความรอบคอบอยู่เสมอ

มีคุณธรรมตามหลักศาสนา

- ยึดหลักศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด ยึดหลักความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน ในการดำเนินชีวิต ถือคติว่า “**ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน**” มีความเอื้ออารีต่อเพื่อนบ้าน เน้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

คุณภาพของผลผลิต ความไม่ต่อเนื่องในการผลิต และราคาสินค้าเกษตรที่ไม่แน่นอน รวมทั้งภัยธรรมชาติ

ตารางแสดง ปัญหา – อุปสรรค/วิธีการแก้ปัญหา

ลำดับที่	ปัญหา/อุปสรรค	วิธีการแก้ปัญหา
๑	ปัจจัยเงินทุน แรงงาน ไม่พร้อม	นำเทคโนโลยีมาแก้ไขแทนแรงงานคน
๒	ภัยธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้	ลดการปลูกพืชเชิงเดี่ยว
๓	โรคและแมลง	ควบคุมโรคและแมลง โดยสำนักงานเกษตรอำเภอ/สำนักงานเกษตรจังหวัด

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การจัดกระบวนการตามหลักวิชาการในแต่ละกิจกรรม การแปรรูปผลผลิตเบื้องต้นก่อนจำหน่าย การปลูกพืชผักปลอดภัยเพื่อเพิ่มมูลค่า การไม่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในแปลง มีวิธีการจัดการดังนี้

๑.ใช้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ติดตั้งระบบน้ำโดยใช้โซล่าเซลล์

๒.แปลงปลูกผักให้น้ำอัจฉริยะ โดยการตั้งเวลารดน้ำ (Automatic Watering Time) ควบคุมระบบด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

๓.ใช้ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์ในการแปรรูปผลผลิต

๔.ใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมป้องกัน กำจัด โรคและแมลง

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

๑.ใช้ระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ๓ KW. ในการดำเนินกิจกรรมในแปลงเพื่อลดค่าใช้จ่าย

๒.ใช้ตู้อบพลังงานแสงอาทิตย์อบผลผลิตทางการเกษตร และประมง

๓.ให้น้ำแบบมินิสปริงเกอร์ ใช้ระบบตั้งเวลาอัตโนมัติ

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

ขั้นตอนการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์

- เก็บตัวอย่างดินในแปลงตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่พัฒนาที่ดิน พร้อมส่งดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ค่าธาตุอาหารของพืช

- นำเศษซากพืชมาทำเป็นปุ๋ยหมักอินทรีย์ ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ สร้างความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน โดยการเลี้ยงดิน ให้ดินเลี้ยงพืช ส่งผลให้พืชมีความแข็งแรง ด้านทานต่อโรคและแมลง รสชาติผลผลิตมีความอร่อย สามารถเก็บรักษาไว้ได้นานไม่เสื่อมคุณภาพได้ง่าย

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)กล้วย..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐-๒-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)พืชผักรับประทานใบ..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐-๒-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)มะพร้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลานิล..... จำนวน.....๕,๐๐๐.....ตัว

๒.๒)ปลาตะเพียนขาว..... จำนวน.....๕,๐๐๐.....ตัว

๒.๓)ปลาช่อน..... จำนวน.....๒,๐๐๐.....ตัว

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)เป็ดไข่..... จำนวน.....๒๐.....(ตัว)

๓.๒)ห่าน..... จำนวน.....๑๐.....(ตัว)

๓.๓)วัว..... จำนวน.....๕.....(ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)ผักกาดแคร์..... จำนวน.....๗.....แคร์

๔.๒)พันธุ์ไม้ป่าพะยอม..... จำนวน.....๑.....แปลง

๔.๓)สวนป่าผสม..... จำนวน.....๑.....ไร่

หมายเหตุ มีการปลูกเลี้ยงแบบผสมผสานเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และหมุนเวียนปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม ยกเว้นไม้ยืนต้น

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....กล้วยน้ำว้า.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑)หน่อพันธุ์กล้วยน้ำว้า..... เป็นเงิน.....๒,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒)มูลวัว..... เป็นเงิน.....๑,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๓)ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕..... เป็นเงิน.....๑,๒๕๐.....บาท/ไร่

๑.๔)ถุงพลาสติกห่อเครือ..... เป็นเงิน.....๕๐๐.....บาท/ไร่

๑.๕)ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง..... เป็นเงิน.....๑,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๖).....ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๓-๑๓-๒๑..... เป็นเงิน.....๑,๒๕๐.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๗,๐๐๐.....บาท/ไร่

รายได้๔๐,๐๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....จำหน่ายไข่เป็ด.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๘๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....จำหน่ายผักปราบปรามใบ และผักกาดแคร์.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๑,๕๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....จำหน่ายมะพร้าว ต้นพันธุ์กล้วยไม้ ปลา.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๔,๕๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....จำหน่ายโคขุน.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๓๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑.มีรายได้เพิ่มมากขึ้น รายจ่ายลดลง

๒.ลดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่สังคมเมือง หันกลับมาสู่ภาคเกษตรกรรม ได้อยู่ร่วมกันกับครอบครัว

๓.เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรประณีตในชุมชน รวมถึงเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ ที่สามารถแนะนำได้

๔.เป็นต้นแบบให้กับเกษตรกรรายอื่นในเรื่องการมูมานะ ไม่ย่อท้อ

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

๑.ติดตั้งระบบน้ำหัวสปริงเกอร์สำหรับการให้น้ำในช่วงฤดูแล้ง จากรถพลังงานแสงอาทิตย์

๒.มีการทำกองปุ๋ยหมักอินทรีย์จากเศษวัชพืช เพื่อนำปุ๋ยหมักนั้นกลับมาใช้ในสวนอีก

๓.มีการทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพเพื่อนำไปใช้ปรับสภาพน้ำในสระให้มีค่า pH และสามารถเพิ่มธาตุอาหารให้กับดิน

๔.มีการเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อนำมูลไส้เดือนมาเป็นปุ๋ย

๕.เลี้ยงชันโรงเพื่อช่วยในการผสมเกสรดอกมะพร้าว ทำให้มะพร้าวติดผลดกทุกต้น และยังได้น้ำผึ้งเก็บไว้บริโภค และจำหน่ายอีกด้วย

๖.ใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช

๗.นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูป เป็นถ่านไบโอชา ทำฟอเนเจอร์ เพาะเห็ด ฯลฯ เพื่อลดการเผา แก้ปัญหามลพิษทางอากาศ และฝุ่น Pm ๒.๕

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

๑.มีรายได้เพิ่มขึ้น

๒.มีสุขภาพที่ดีขึ้น

๓.เป็นแหล่งเรียนรู้ด้าน พืช ประมง ปศุสัตว์ ให้กับเกษตรกรในหมู่บ้าน ชุมชนใกล้เคียง

๔.การใช้ปุ๋ยหมักผลิตเองโดยการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ได้อย่างคุ้มค่า

๕.สวนไม้ป่าเป็นการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม และอนุรักษ์พันธุ์ไม้เนื้อแข็งหายาก

๖.เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าจำพวกนกชนิดต่างๆ

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

- เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง
- เรื่องการทำน้ำปุ๋ยหมักชีวภาพ
- เรื่องการเลี้ยงปลา,ไก่ดำ,โคขุน
- เรื่องเทคโนโลยี/นวัตกรรมในการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ควบคุมระบบน้ำ/ตู้อบพลังงาน

แสงอาทิตย์

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

- เป็นวิทยากรให้กับเกษตรกรผู้นำ
- เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น พัฒนาชุมชน พัฒนาที่ดิน
- เป็นสถานที่อบรมและศึกษาดูงานให้กับชุมชน และโรงเรียนในพื้นที่
- เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้กับเกษตรกรในพื้นที่

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- ให้บริการเรื่องการทำและการใช้สารปรับปรุงดิน
- บริการให้ความรู้เรื่องโรคและแมลงศัตรูพืช

- บริการให้ความรู้เรื่องการป้องกันรักษาโรคในปศุสัตว์ (โรคปากเท้าเปื่อยในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เช่น วัว แพะ แกะ)

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- เตือนการระบาดของโรคและแมลงใน พืช สัตว์ ประมง
- จัดทำแผนปฏิบัติการเพาะปลูกพืช
- แนะนำวิธีการเตรียมตัวของเกษตรกรในการขอรับมาตรฐานสินค้าปลอดภัย GAP ใน ๘ ขั้นตอน
- ให้บริการเรื่องตลาด รวบรวมผลผลิตสินค้าเกษตรในช่วงราคาสินค้าตกต่ำหาตลาดในการจำหน่าย

จำหน่าย

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

๑.โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการบรรยายในโครงการต่างๆของหน่วยงาน และให้เกษตรกรที่ได้รับการเข้าอบรมฝึกปฏิบัติจริง

๒.เกษตรกรในหมู่บ้าน ชุมชนพื้นที่ใกล้เคียง เกษตรกรต่างถิ่น นักเรียน นักศึกษา เข้ามาขอคำปรึกษาและศึกษาดูงานที่ศูนย์ เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้กับแปลงเกษตรของตนเอง

๓.รวมกลุ่มคนในชุมชน แลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ร่วมกัน นำปัญหา อุปสรรค พุดคุยปรึกษาหารือแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เพื่อให้พี่น้องเกษตรกรในชุมชนสามารถทำอาชีพเกษตรกรได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๔.ขยายผลด้วยตนเอง จากการแนะนำให้ความรู้กับเกษตรกรโดยตรง จากการมาเยี่ยมชมแปลงของเกษตรกรที่สนใจ การพบปะพูดคุยสอบถามตามสมาคมร้านน้ำชา

๕.เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามสายหมู่บ้าน และแจ้งข้อข้อมูลข่าวสารให้ชาวบ้านรับทราบในมัสยิดละมาวันศุกร์

๖.เผยแพร่โดยหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด้วยการเชิญไปเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในโครงการต่างๆ

๗.เผยแพร่ในสื่อโซเชียล Facebook ให้ผู้ติดตามหรือคนที่สนใจได้นำไปปฏิบัติตามหรือปรับเปลี่ยนดัดแปลงให้เหมาะกับแปลงของตนเองได้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- ๑.เป็นผู้นำเรื่องการเปลี่ยนแปลงด้านการทำเกษตรแบบผสมผสาน
- ๒.เป็นประธานศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศพก.หลัก ตำบลปากล่อ
- ๓.เป็นอาสาสมัครเกษตร
- ๔.เป็นประธานสมาชิกองค์การภาคประชาชนเพื่อสันติและเศรษฐกิจพอเพียง
- ๕.เป็นเกษตรกรต้นแบบ Smart Farmer.
- ๖.เป็นอาสาสมัคร
- ๗.เป็นสารวัตรเกษตร

โดยทุกตำแหน่งนั้น คือมีจิตอาสาในการเข้ามารับตำแหน่งโดยแท้ เพื่อต้องการเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรในชุมชนและเป็นตัวแทนประสานงานระหว่างหน่วยงานและเกษตรกรในพื้นที่ ให้เกษตรกรเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ สิทธิประโยชน์ของตนเอง และการช่วยเหลือโครงการต่างๆของหน่วยงานภาครัฐได้

๔.๑.๕ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

มีบทบาทหน้าที่หลักในการกำหนดแผนและขั้นตอนการพิจารณาคัดเลือก ศพก. ระดับจังหวัด รวมถึงตรวจสอบคุณสมบัติและประเมินผล ศพก. ที่เข้าร่วมการประกวด นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ให้คำปรึกษา และแนะนำการดำเนินกิจกรรมและการพัฒนา ศพก. รวมถึงปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ซึ่งสรุป บทบาทของประธาน ศพก. คือการเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนและพัฒนา ศพก. ให้มีประสิทธิภาพและเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ยั่งยืนสำหรับเกษตรกร

ดังรายละเอียดบทบาทหน้าที่ดังนี้

- ๑.กำหนดแผนและขั้นตอน
- ๒.ตรวจสอบคุณสมบัติ
- ๓.ประเมินผล
- ๔.ให้คำปรึกษาและแนะนำ
- ๕.ปฏิบัติงานอื่นๆ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน พื้นที่เกษตรกรในชุมชนให้การยอมรับ และสามารถแก้ไขความเดือดร้อนหรือปัญหาเบื้องต้นในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรให้แก่เกษตรกรในชุมชน หรือช่วยประสานงานกับหน่วยงานส่วนราชการในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ซึ่งสร้างความพึงพอใจให้แก่เกษตรกรในชุมชนเป็นอย่างมาก

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ผลงานที่เกิดจากภูมิปัญญา สร้างสรรค์และพัฒนาเป็นต้นแบบรูปธรรมการใช้เศรษฐกิจพอเพียงภาคการเกษตร เป็นที่ประจักษ์และได้รับการยอมรับมี

- ปี ๒๕๕๐ ได้ผ่านการอบรม “โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเลี้ยงแพะ เพื่อส่งเสริมอาชีพใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รุ่นที่ ๑/๒๕๕๐”

- ปี ๒๕๕๑ ได้ผ่านการฝึกทักษะและความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ หลักสูตร “การเพิ่มประสิทธิภาพเกษตรกรที่ทำหน้าที่ผู้จัดการฟาร์ม รุ่นที่ ๒”
- ปี ๒๕๕๘ ได้รับยกย่องเชิดชูเป็นผู้มีจิตอาสา เสียสละ และดำรงเอกลักษณ์ความเป็นเกษตรกรที่ดีสืบไป อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ครบวาระ ๔ ปี
- ปี ๒๕๖๐ ผ่านการฝึกอบรมโครงการพัฒนาอาสาปศุสัตว์ หลักสูตร พื้นฐานอาหารปศุสัตว์
- ปี ๒๕๖๐ ผ่านการฝึกอบรมโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตร หลักสูตร เกษตรทฤษฎีใหม่
- ปี ๒๕๖๒ ได้รับการคัดเลือกเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดินระดับเขต
- เคยเป็นอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบลจังหวัดปัตตานี
- ปี ๒๕๖๕ เป็นประธาน ศพก.เครือข่ายด้านการทำเกษตรผสมผสาน ตำบลปากล่อ
- ปี ๒๕๖๕ เป็นวิทยากรด้านการเกษตร เช่นการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การทำเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน การเพาะพันธุ์ต่างๆ การเลี้ยงปลา การทำระบบน้ำแอร์แวร์ เป็นต้น

ปัจจุบัน

- เป็นประธาน ศพก.หลัก ระดับอำเภอ
- เป็นคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
- เป็นประธานองค์กรประชาชนเพื่อสันติและเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอโคกโพธิ์
- เป็นหมอดินอาสาระดับตำบล
- เป็นสารวัตรเกษตร

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยภาคประชาชน หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนต่างๆ เข้ามาใช้สถานที่ในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้ตามความสะดวก และสามารถเป็นวิทยากรบรรยายหรือสาธิต พร้อมฝึกปฏิบัติให้แก่เกษตรกรในชุมชน และนอกพื้นที่ ได้ตามความเหมาะสม ตามหลักสูตรการเรียนรู้ รวมถึงให้ความร่วมมือกับภาครัฐทุกภาคส่วนทุกกิจกรรม ที่สามารถให้ความร่วมมือเข้าร่วมได้

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“ไม่นอนตื่นสาย ไม่อายทำกิน ไม่หวั่นเงินน้อย ไม่คอยวาสนา”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑.นายมานิต แก้วพิบูลย์	เกษตรอำเภอโคกโพธิ์	หัวหน้าคณะดำเนินงาน ถอดบทเรียน
๒.นางสาวอรพรรณ ศิริเสถียร	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	คณะดำเนินงาน
๓.นายมะยะโกะ ดอเซาะ	กรรมการ ศพก.	
๔.นายซัด เพชรน้ำทอง	กรรมการ ศพก.	
๕.นายมะรอฟี ปูเต๊ะ	กรรมการ ศพก.	
๖.นายไซบูลอับลี คาริ	กำนันตำบลปากล่อ	
๗.นางสาวเบญจทิพย์ ง่วนสน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	คณะดำเนินงาน/ เลขานุการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

ท้องถิ่น

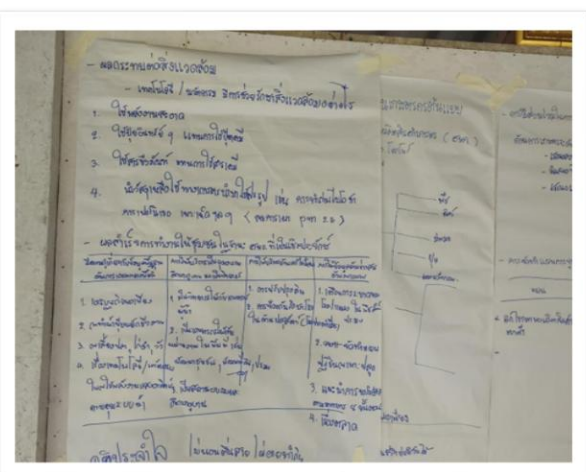
๑. ประชุมปรึกษาหารือระหว่างเกษตรกรต้นแบบ คณะทำงาน คณะกรรมการ และผู้นำในท้องถิ่น

๒. นำเสนอความคิดในรูปแบบ Chart Paper

๓. สรุปความคิดเห็นที่ได้ นำเสนอในรูปแบบเล่มเอกสาร

๔. ส่งคืนเล่มการถอดบทเรียนคืนสู่เกษตรกรต้นแบบ

๕. จัดทำลิงค์ข้อมูลเอกสารออนไลน์เผยแพร่ลงทางโซเชียลมีเดีย เพจสำนักงานเกษตรอำเภอโคกโพธิ์

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

- ปัญหา/อุปสรรคในการถอดบทเรียนไม่มี

- ข้อเสนอแนะในการถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

(ศพก.หลัก) และเกษตรกรต้นแบบ นายสุลัยมาน จันทรเทพ เป็นการถอดบทเรียนจากองค์ความรู้ การปฏิบัติจริงของตัวเกษตรกรต้นแบบเอง ซึ่งสามารถนำไปเป็นแบบอย่างให้กับ ศพก.เครือข่าย ทั้งในอำเภอ ในจังหวัด ตลอดจนผู้ที่สนใจในการทำการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ได้ ทั้งนี้ก็ยังรวมถึงเป็นคนมีหัวความคิดก้าวหน้าในการนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาปรับใช้ควบคู่กับการทำการเกษตรแบบเดิม เพื่อลดค่าใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็นสามารถเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้ และเป็นต้นแบบของบุคคลที่มีจิตใจที่อาสาช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกันอีกด้วย

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ที่ตั้งแปลง หมู่ที่ ๑ ตำบลปากล่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

สินค้าหลัก : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ ๑ ตำบลปากล่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

พิกัด : X: ๗๔๑๗๔๖ Y: ๗๓๒๑๔๕ Zone ๔๗ N

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

